

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/230/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515207401
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2515207401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontriková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Karadžičova 8, Bratislava, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Karadžičova 8, Bratislava, proti žalovanej: F. G., nar. XX.X.XXXX, O. I., o zaplatenie 420 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 10C/1/2016-74 zo dňa 8. februára 2017, v celom rozsahu, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu I. inštancie sa p o t v r d z u j e .
- II. Žalovanej sa nepriznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd I. inštancie zamietol, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanému zaplatiť mu 420 eur s 8,50 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 420 eur od 1.7.2013 do zaplatenia. Žalobca tvrdil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 24.9.2014 medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom sa stal žalobca vlastníkom pohľadávky voči žalovanému z titulu nesplateného úveru poskytnutého postupcom vo forme kontokorentného úveru, teda povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte žalovaného č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Žalobca v žalobe uvádzal, že postupca a žalovaný uzatvorili dňa 2.11.2009 Zmluvu o bežnom účte, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu. Na základe uvedenej zmluvy postupca zriadil v prospech žalovaného bežný účet s možnosťou povoleného prečerpania finančných prostriedkov na účte v prípade splnenia podmienok stanovených právnym predchodcom žalobcu. Ich splnením poskytol postupca žalovanému finančné prostriedky na bežnom účte vo výške 420 eur. V dôsledku porušenia platobných povinností žalovaným, nedodržania zmluvných ustanovení zmluvy o bežnom účte a všeobecných obchodných podmienok, vypovedal postupca listom zo dňa 15.4.2013 zmluvný vzťah založený zmluvou o bežnom účte. Výpoveď bola žalovanému doručená 18.4.2013 a jej účinky nastali 30.6.2013. K tomuto dňu sa stala pohľadávka voči žalovanému v celosti splatná v zmysle čl. 4.14.2 písm. c) Všeobecných obchodných podmienok VÚB a.s. pre depozitné produkty. Podaním doručeným súdu dňa 27.5.2016 žalobca doplnil, že žalovaný vyčerpal celkovo sumu vo výške 889,79 eur, keď súčet kreditných transakcií bol vo výške 82,40 eur a debetných transakcií vo výške 972,19 eur. Žalobca si uplatňuje z tejto sumy 420 eur, ktorá pozostáva z istiny 406,05 eur a časti poplatkov 13,95 eur. Žalobca si v tomto konaní uplatnil aj právo na úrok z omeškania počnúc dňom 1.7.2013, teda dňom nasledujúcim po dni účinnosti výpovede zmluvy o bežnom účte.

2. Pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka a.s. zriadila zmluvou zo dňa 2.11.2009 v prospech žalovaného bežný účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX s možnosťou povoleného prečerpania finančných prostriedkov na účte v prípade splnenia podmienok stanovených VÚB, a.s. Súčasťou zmluvy boli

Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. pre depozitné produkty. Žalovanému boli na zriadenom bežnom účte poskytnuté finančné prostriedky vo forme kontokorentného úveru - flexidebetu vo výške 420 eur. Listom zo dňa 15.4.2013 banka vypovedala zmluvu o bežnom účte, lebo žalovaný svoj záväzok zo zmluvy napriek výzvam banky neuhradil. Účinnosťou výpovede ku dňu 30.6.2013, t.j. koncom druhého mesiaca po jej doručení žalovanému, sa stala splatnou celá pohľadávka veriteľa voči dlžníkovi z titulu poskytnutého úveru. Pôvodný veriteľ - banka mala žalobcovi ako nebankovej spoločnosti zmluvou o postúpení pohľadávok z 24.9.2014 postúpiť pohľadávku z titulu nesplateného úveru poskytnutého vo forme povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte žalovanému.

3. Z oznámenia Všeobecnej úverovej banky, a.s. zo dňa 6.10.2014 o postúpení pohľadávky súd zistil, že žalovanému bolo oznámené, že postupca Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila ku dňu 29.9.2014 svoju pohľadávku zo zmluvy o bežnom účte č. XXXXXXXXXX na postupníka Intrum Justitia Slovakia s.r.o. Oznámenie bolo odoslané žalovanému 8.10.2014, čo vyplýva z poštového podacieho háрку.

4. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi predchodcom žalobcu a žalovaným existoval občianskoprávny záväzkový vzťah, titulom zmluvy o bežnom účte s povoleným prečerpaním vo forme kontokorentného úveru, ktorá síce nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, avšak je spotrebiteľskou zmluvou, pretože sa jedná o typovú zmluvu uzatváranú vo viacerých prípadoch, ktorej obsah spotrebiteľ podstatným spôsobom neovplyvňoval a pri jej uzatváraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a dodávateľ tak konal.

5. Žalobca sa v konaní od žalovaného domáha zaplatenia žalovanej sumy z pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť zmluvou o postúpení od banky, preto súd v prvom rade skúmal aktívnu legitimitáciu na strane žalobcu a dospel k záveru, že nie je daná, lebo žalobca nepreukázal vyhotovenie, odoslanie ani doručenie výzvy banky klientovi na splatenie záväzku s upozornením na omeškanie, čo je podmienkou platného postúpenia pohľadávky z banky na nebankový subjekt. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa Všeobecnej úverovej banky, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebolo totiž preukázané doručenie písomnej výzvy veriteľa na splnenie záväzku dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pred postúpením jeho pohľadávky postupníkovi. Písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta. V prípade, ak tento faktický úkon nebol riadne a preukázateľne vykonaný a doručený žalovanému, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimitáciu.

6. Všeobecná úverová banka, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku (ktorá je predmetom tohto sporu) voči žalovanému žalobcovi len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta (§ 92 ods. 8 zákona o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky). V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli (prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo), bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovaného prihliadnuť. Žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitimitáciu v konaní, preto súd žalobu v celosti ako nedôvodnú zamietol.

7. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 1, 2 CSP). Vzhľadom na úplný úspech žalovaného v spore súd rozhodol, že hoci má nárok na náhradu trov konania voči protistrane, sa mu trovy nepriznávajú, lebo mu žiadne nevznikli.

8. Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a jeho návrhu vyhovel. Podľa odvolateľa súd vec nesprávne právne posúdil. Právny názor súdu I. inštancie v tom, že na ich strane chýba aktívna legitímácia byť účastníkom konanie je nesprávny. Svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní preukázali predložením listinného dôkazu, Oznamenia o postúpení pohľadávky zo dňa 06.10.2014, ktorým si postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. splnil povinnosť podľa § 526 OZ. Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Relevantné oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a poukázal na rozhodnutie NS SR 4 Obo/210/2001 zo dňa 11.06.2003. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Za daných podmienok môže banka postúpiť pohľadávku aj na inú osobu, ako je banka, teda aj na osobu, ktorá ako taká nie je viazaná bankovým tajomstvom, a to bez súhlasu klienta. Ak by postúpila pohľadávku na inú osobu skôr, ako sú splnené stanovené podmienky, a zároveň by nemala na postúpenie pohľadávky súhlas, porušuje tým bankové tajomstvo. Nejde však o zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky bankou, nedodržanie ktorých by spôsobovalo neplatnosť postúpenia. Ak nemal súd I. inštancie za preukázanú aktívnu legitímáciu v konaní, mohol žalobca na jej ďalšie preukázanie vyzvať, čo sa však nestalo. Právny predchodca vyzýval žalovaného na úhradu pohľadávky opakovane, a to aj dňa 16.6.2014. Predkladajú fotokópiu výzvy banky, ktorú žalovanému na základe plnomocenstva z dňa 15.5.2006 udeleného spoločnosti Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., zaslala spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. v mene veriteľa Všeobecnej úverovej banky, a.s. Žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie istiny vo výške 889,79 eur, čo sa zhoduje s výškou istiny uvedenej vo výpise z bežného účtu k dňu 3.7.2013. Okrem toho bol vyzvaný aj na úhradu úroku z omeškania, ktorý k uvedenému dňu dosiahol výšku 196,59 eur. Žalovaný bol tak vyzvaný na úhradu sumy v celkovej výške 1.086,38 eur. K postúpeniu bankovej pohľadávky a citovanému ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách a z dôvodovej správy k uvedenému ustanoveniu vyplýva, že citované ustanovenie upravuje „ďalšie prípady prelomenia bankového tajomstva... sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Za použitia akéhokoľvek výkladu právneho predpisu je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo upraviť problematiku ochrany a prelomenia bankového tajomstva. Poukazuje na právne závery vyjadrení v Uznesení Najvyššieho soudu České republiky vydanom pod sp. zn. 29 Odob/1613/2005 z dňa 29.4.2008, aj na závery rozsudku Súdného dvora EÚ z 22.11.2012 vo veci C-119/12, Josef Probst proti mr.nexnet GmbH.ECLI:EU:C:2012:748. Zákon nestanovuje žiadne podmienky na to, aké náležitosti by mala takáto výzva banky obsahovať. Nie je teda vylúčené, aby takouto výzvou banky nemohla byť výpoveď zmluvy alebo akékoľvek iné podanie, z ktorého vyplýva výzva na úhradu nesplateného záväzku. Tiež nie je vylúčené, aby takýmto spôsobom bol klient banky vyzvaný na úhradu aspoň časti z takéhoto nesplateného záväzku. Poukazuje na ust. čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého „každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.“ Nie je tak možné, ani spravodlivé žiadať splnenie podmienok, ktoré zákon neukladá a ani nepredpokladá. Výzva banky je podmienkou prelomenia bankového tajomstva iba v prípade, ak je postupovaná banková pohľadávka bez súhlasu klienta. Preto je logickým záverom, že ak je postupovaná banková pohľadávka a klient na jej postúpenie udelil súhlas, nie je takáto výzva banky potrebná. V zmysle ust. čl. 10.9. bod 10.9.5 sa banka a klient dohodli na postúpení akejkoľvek pohľadávky banky voči klientovi na tretiu osobu. Takáto dohoda je v súlade s ust. § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Žalobca považuje názor súdu o neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky z dňa 24.9.2014 za nesprávny. Poukazuje na závery Krajského súdu v Košiciach vo svojich uzneseniach vydaných pod sp. zn. 13CoE/207/2011 zo dňa 24.04.2012 a sp. zn. 12CoE/246/2011 zo dňa 16.11.2011. Súdu predložil citáciu uznesenia Krajského súdu v Žiline vydaného pod sp. zn. 8Co564/2015, k predmetnej otázke však zaujali stanovisko aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v Rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaného pod sp. zn. 4Obo/210/2001. Cieľom zákonodarcu nebolo obmedziť možnosť postúpenia pohľadávky, ale ochrániť bankové tajomstvo. Sankciou v takomto prípade nie je neplatnosť postúpenia, ale možnosť domáhať sa náhrady škody, ktorá takýmto porušením povinnosti vznikla. Opačný výklad nie je zrejмый ani z citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách a ani z dôvodovej správy k zákonu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je toho názoru, že súd I. inštancie postupoval nesprávne, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym záverom a vec nesprávne právne posúdil. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobe vyhovel a priznal právo na náhradu trov I. inštančného a odvolacieho konania.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

10. Predmetom nároku žalobcu je zaplatenie istiny vo výške 420 eur s 8,50 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 420 eur od 1.7.2013 do zaplatenia odvodzuje od Zmluvy o bežnom účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX dňa 2.11.2009 pôvodne uzavretej medzi Všeobecnou úverovou bankou a žalovaným. Žalobca Intrum Justitia Slovakia s.r.o. mal nadobudnúť pohľadávku voči žalovanému na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.9.2014. Oznámenie bolo odoslané žalovanému 8.10.2014, čo vyplýva z poštového podacieho hárku.

11. Súd je oprávnený a povinný preskúmať právne úkony (zmluvy a ich súčasť) z hľadiska ich platnosti (resp. skúmať neprijateľné zmluvné podmienky v zmluvách a nároky žalobcov) ex offio. Súd je povinný ex offio skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a či je žalobca aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

12. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.9.2014, o postúpení vyplýva, že medzi postupcom Všeobecnou úverovou bankou a postupníkom Intrum Justitia Slovakia s.r.o., malo prísť k postúpeniu pohľadávky 420 eur od 1.7.2013 na základe Zmluvy o bežnom účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX dňa 2.11.2009 pôvodne uzavretej medzi Všeobecnou úverovou bankou a žalovanou.

13. Oznámením Všeobecnej úverovej banky, a.s. zo dňa 6.10.2014 o postúpení pohľadávky súd zistil, že žalovanému bolo oznámené, že postupca Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila ku dňu 29.9.2014 svoju pohľadávku zo zmluvy o bežnom účte č. XXXXXXXXXXX na postupníka Intrum Justitia Slovakia s.r.o. Oznámenie bolo odoslané žalovanému 8.10.2014, čo vyplýva z poštového podacieho hárku.

14. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

15. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka túto možnosť v danom prípade nevyužila a žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením). Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškaní.

16. Z § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Totiž, keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 24.03.2011 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ (pre rozpor so zákonom).

17. Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

18. Ustanovenie § 525 ods. 1 OZ zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplyvajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 OZ bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 OZ. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 OZ a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi.

19. Z uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 OZ a § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 120 ods. 1 OSP (platného a účinného v čase rozhodnutia súdom I. inštancie) tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

20. Odvolací súd preto podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu I. inštancie potvrdil.

21. Žalovaná má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že boli v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešné. Z dôvodu, že žalovaná ale preukázateľne a účelne nevynaložila žiadne výdavky v súvislosti s týmto odvolacím konaním, ako to predpokladá § 251 CSP, ako odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal s poukazom na čl. 4 ods. 2 CSP.

22. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).